

HET BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

TIJDSCHRIFT IN DUBBELE FORMULE
verschijnt wekelijks

3de jaargang nr 6

17 NOVEMBER 1976

administratie: Bogaardenstraat 3
redactie: Bogaardenstraat 3 tel.23.85.75
H. Geeststraat 90 tel.23.67.73
v.u. m.meus, bogaardenstraat 3, 3000 Leuven

abonnement: 150 fr, los nummer: 10 fr

wel decreo! waar naartoe met het democraties universitair onderwijs?

SOLIDARITEITSPAKTEN

In de loop van de vakantiemaanden werden door de regering 'n aantal maatregelen getroffen en andere aangekondigd om aan de aanslepende moeilijkheden inzake werkloosheid en inflatie het hoofd te bieden. De besluiten werden genomen in het kader van de onderzussen beroemd geworden 'konfrontatie over tewerkstelling' tussen regering, patroons en vakbondsleiders, teneinde 'een beter klimaat tussen werkgevers en werknemers tot stand te brengen'.

Alhoewel het 'n uitbreiding betekent, kan bij wijze van kuriosum hier toch vermeld worden dat bij 'n zich wijzigende economische toestand vakbondsleiders en patroons klandestiene gesprekken aanknopen, die leiden

tot 'n pakt. De 'konfrontatie' die momenteel nog hangende is moet ook leiden tot een dergelijk pakt. 'n Eerste pakt werd bereikt tegen het einde van wereldoorlog II. Het werd genoemd 'het pakt van de sociale solidariteit'. De drang naar vergroting van de welvaart leidde op 5 mei 1954 tot 'n nieuw pakt, waarin een en ander nog 's wordt herhaald, 'de gemeenschappelijke verklaring van de produktiviteit'.

Nu de economische crisis zich steeds scherper laat voelen, waren besprekingen nodig, die moesten leiden tot 'n derde pakt. Het is vooral het 2de pakt (dat van 1954) en de nu hangende konfrontatie, die z'n invloed heeft, resp. zal hebben op het onderwijs.

DE OMZENDBRIEVEN.

Na ruggespraak tijdens voor genoemde konferentie stelde de regering op 23 juli '76 dat 'n aantal maatregelen onderzocht dienden te worden, met name "het oriënteren van het onderwijs, de algemene vorming en de beroepsopleiding in functie van de tewerkstellingskansen..."

Staatssecretaris voor wetenschapsbeleid GEENS formuleert het als volgt: "...de gewijzigde opvatting aangaande het onderwijs situeerde zich in het kader van de economische crisis. Door de crisis begon men zich vragen te stellen over het nut van het onderwijs

in de vooruitgang van de economie." (3)

Het 'onderzoek' was vlug af. 'n Dikke Zweken nadien volgden de eerste uitwerkingen om deze "oriëntatie van het onderwijs" in de vorm van 9 en 13 omzendbrieven, op 9 augustus aan de schooldirecties verstuurd resp. door DECROO en HUMBLET. Eigenlijk is er nooit 'n onderzoek geweest, want later zou DECROO verklaren (4) dat de brieven reeds Zweken in z'n lade staken, doch niet verstuurd konden worden omdat HUMBLET tot 8 augustus met vakantie was in Amerika. Doch dat is bijzaak.

vervolg blz 3

MOBILISATIE VAN TALENT

Het pakt van 1954 over de opvoering van de produktiviteit omsloot het ontginnen van 'n reserve aan intellectueel potentieel. Alle beschikbaar talent wordt gemobiliseerd. De gunstige economische voorwaarden leidden tot het inwilligen van de reeds lang gestelde demokratiseringseisen. De poort van universiteit werd op 'n kier

gezet. Hierbij moet uitdrukkelijk gesteld worden dat men zich "... niet van de indruk kan ontdoen dat het doelmatigheidsperspektief (de economische behoefte), samen met de druk van akute noodsituatie's, de formulering heeft overheerst. Het rechtvaardigheidsperspektief speelde hoogstwaarschijnlijk slechts 'n sekundaire rol...". (1)

EINDE VAN DE UNIVERSITAIRE EXPANSIE

Bij de openingen van het academisch jaar 1973-'74 stelde de toenmalige minister van Nationale Opvoeding, W. CALEWAERT: "De universitaire expansie is nu versadigd. In de euforie van de welvaart konden de gedane inspanningen vanzelfsprekend lijken, maar nu constateert men dat de rijksbegroting wordt scheefgetrokken door het budget van Nationale Opvoeding. Men zal die middelen rationeel moeten aanwenden." (2)

Tijdens datzelfde academiejaar volgt de eerste besnoeiingsmaatregel. BSP-minister CLAES verhoogt het universitair inschrijvingsgeld tot 5000 frank. Hierop volgt 'n golf van protest tegen 'de maatregelen CLAES-HUREZ'.

1975: de financieringswet van 5 jan. vermindert de subsidies per student voor de universiteiten. Opnieuw volgt 'n massaal protest tegen deze maatregelen 'DECROO-HUMBLET'.

DIT ARTIKEL, DAT ONMOGELIJK VOLLEDIG KAN ZIJN, WIL OP DE EERSTE PLAATS INFORMATIE GEVEN OVER DE NIEUWE MAATREGELEN VAN DE CROO, EN DE DISKUSSIE HIEROVER STIMULEREN.

repressie in brazilie

gesprek met prof. francois rigaux

François Rigaux doceert aan de UCL en neemt o.a. het ondervoorzitterschap waar van het Russel-Tribunaal.

3 november 1976.

Veto: Aanvankelijk was de eerste sessie van het Russel-Tribunaal enkel voorzien voor de wantoestanden in Brazilië; was de toestand er dan daar alleen zo erg?

FR: In 1971 richtten Braziliaanse vluchtelingen in Chili zich tot Lelio Basso (lid en rapporteur v. h. internationaal tribunaal over oorlogsmisdaden in Vietnam, bijeengebracht in 1966 en 1967 op uitnodiging van Bertrand Russel nvdr) om de aandacht te vestigen op de situatie in hun land. Waarom juist Brazilië? Het was de meest frappante toestand in Latijns-Amerika. Ten eerste qua oppervlakte en bevolking...de grootste. Ten tweede en vooral, er was sprake van het 'Braziliaans Mirakel'. Eindelijk weg uit de onderontwikkeling, naar een economische en politieke onafhankelijkheid.

Veto: Welk is de rol en de invloed van de USA ?

FR: De VS zijn daar vooral vertegenwoordigd op twee gebieden; nl met de multinationals die voornamelijk Amerikaans zijn, of door Amerikanen worden beheerd; en dan ook nog op gebied van invloed van de Amerikaanse diplomatie/regering. Het is duidelijk dat Economie en Politiek, vooral hier, hand in hand gaan. Dat probleem stelt zich trouwens ook in de VS : wie regeert daar? Carter of Rockefeller en Co ? Om maar een voorbeeld te geven: Mc Namara, vroeger aan de top van FORD MOTOR CY, gaat naar het departement van oorlog (op't ministerie van landverdediging) en is nu voorzitter van de Wereldbank, waar hij beslist over de financiering vd. ontwikkelingslanden. Om terug te keren naar onze situatie in Brazilië, de leiders, dus de de topfiguren, van de regering, hebben bijna allen voet aan wal

Maar wat blijkt ? Dat dat hele mirakel steunt op repressie en onderdrukking van de arme bevolking. De eerste sessie zou dan gaan over de feiten in Brazilië zelf, folteringen en kollektieve onderdrukking. In de tweede sessie zou men het meer hebben over de economische basis van die onderdrukking. De derde sessie breidde zich uit tot gans Latijns-Amerika, met als grote voorbeeld Brazilië. Een situatie zoals in Chili, hoe dramatisch ook, staat niet alleen. Brazilië is dus slechts een voorbeeld van de hele Zuidamerikaanse toestand.

bij de voornaamste bedrijven. Deze zijn dan in handen van Amerikaans, Duits of Japans kapitaal. Het is ook zo dat de Krijgsschool in Brazilië, die op Amerikaans model is geschoeid (zelfde cursussen, methodes) 220 militairen levert op de 1000 afgestudeerden. Die andere driekwart van die mensen komen in de politiek of in de industrie terecht, met een MILITAIRE OPLEIDING. En met de nodige banden met Amerika. De algemene cover-up van de situatie is natuurlijk het gevecht tegen het Kommunisme. De VS 'helpen' de regering tegen een mogelijke buitenlandse invasie, maar uiteindelijk komt het slechts naar op een onderdrukken van de binnenlandse vijand. Het is duidelijk dat het spookbeeld van Cuba hier bij de beide partijen een rol speelt. De binnenlandse vijand is dus iedere potentiële opstandeling, m.a.w. het volk.

Veto: Bestaat er, ter onderdrukking van de bevolking ook zo iets als de Argentijnse AAA (Allianza Argentine Anticomunista, nvdr)?

FR: Ja, namelijk de AAB, de eskadrons van de dood. Dit is dus een terreurgroep, hoofdzakelijk bestaande uit politiemannen en ex-politiemannen, die het recht in eigen handen nemen. (Tegen link-

sen of van linkse sympathieën verdachte mensen, nvdr). En het blijkt ook uit verslagen van het Russel-Tribunaal dat leger en politie samen schuldig zijn aan systematische folteringen.

Veto: Welk is de rol van de Kerk in dit alles?

FR: Vooral in het verleden stond de Kerk volledig of toch bijna, aan de kant van de regeringen. Meer bepaald waren ze beide tegen het kommunisme. Een voorbeeld is dat van die bisschop die het leger zegende, voor haar strijd

tegen de kommunisten. Maar nu zijn reeds gedurende een tijd een aantal bisschoppen in de oppositie getreden. We kunnen stellen dat ongeveer 80 van de 300 Braziliaanse Bisschoppen zich meer uitgesproken liberaal gaan gedragen.

Vooral tegen het geweld en de folteringen. De toestand is zeker veranderd bij de 'basiskerk', nl priesters en gelovigen die ageren tegen de diktatuur. Je kan de Kerk zien als een soort van Middenstand met meer belang bij een solied regime dat de kapitalistische toer opgaat, dan een ander. Maar, als middenstand wenst zij toch ook nog een aantal vrijheden gewaarborgd. Vanuit die visie zal zij mischien haar ideeën veranderen.

Veto: Engens stelt u dat de vergelijking tussen Brazilië en andere fascistische staten niet opgaat; hoe verklaart u dat?

FR: Het grote verschil is dat Brazilië sterk afhankelijk is van de Verenigde Staten. Als we vergelijken met Nazi-Duitsland, merken we dat het Nazisme een grote bijval genoot. Dit is in Brazilië niet het geval. Duitsland was totaal

Veto: Hoe is momenteel de invloed van Brazilië op haar buurlanden?

FR: Brazilië, die in de hiërarchie Amerika boven zich heeft, beïnvloedt in even grote mate de rest van Latijns Amerika. De economische invloed is enorm. Zo is er momenteel een projekt aan de gang in Paraguay, waar de Brazilianen een stad aan het maken zijn, maar die volledig ten goede zal komen aan de Braziliaanse industrie. De provincie Santa Cruz in Bolivië, is qua cultuur, taal, economie méér Braziliaans dan Bo-

Feit is dat ook de Repressie hard optreedt tegen 'linkse' priesters. Zo werd onlangs een priester dood geslagen in het bijzijn van de Bisschop wiens herderlijke brief hij had voorgelezen, waarin die de wandaden van de regering aankloeg. Ook werd bij een soortgelijke bisschoppelijke publikatie DE DRUKKER gearresteerd. DIT OMDAT DE REPRESSIE TEGEN DE BISSCHOPPEN TEVEEL PUBLICITEIT EN REAKTIE ZOU KRIJGEN.

onafhankelijk; daarenboven had Duitsland een eigen economische ontwikkeling. Die vergelijkingen gaan dus niet totaal op; de inter-nale tegenstellingen blijven een te grote rol spelen.

Veto: In de veroordeling, uitgesproken door het Russel Tribunal, werden een aantal landen kollektief voor een aantal misdrijven tegen de mensheid veroordeeld. Brazilië ALLEEN werd echter beschuldigd van Volkermoord. Hoe verklaart u dat?

FR: Het gaat natuurlijk over de uitroeiing van de Indianen. De situatie is duidelijk: in alle landen worden de Indianen onderdrukt en uitgezogen. Op een kaart is het gemakkelijk te zien: langs de kant van de Stille Oceaan worden de in-

dianen onderdrukt en vernecht; aan de kant van de Atlantische Oceaan zijn er gewoonweg geen meer. De laatste stammen die in Brazilië overleefd hebben, werden van hun land gejaagd omwille van de Transamazoniëweg.

Veto: Erik De Wasseige, die een tijdlang voor Justitia et Pax in Bolivië gewerkt heeft, verwacht weinig verbetering voor de arme bevolking, de komende jaren. Hij stelt zelfs een 'harde' periode voorop van minstens vijf à tien jaar. Wat is uw idee hierover?

FR: Zeker is dat de huidige toestand niet kan blijven duren. De oplossing moet van de bevolking zelf komen; onze taak is niet die situatie daar te regelen, maar die schijndemocratieën in onze eigen streken aan te vallen. Overal worden de regimes door een zekere vorm van macht onderhouden. De toestand in Brazilië en meer in 't algemeen in Latijns-Amerika zie ik niet zo optimistisch. De middelen van onderdrukking zijn niet meer die van dertig-veertig jaar terug. Het zijn geen operette - militairen meer uit Bananenrepubliekjes die machthebbers zijn gekeschoelde mensen, die goed

weten wat ze willen, en die het hele systeem dat hen ondersteunt met alle geweld willen in stand houden. Daarmee zijn ook de mogelijkheden voor een opstand veel kleiner. Het positieve element is het volgende: het economisch systeem dat de machthebbers daar voorstaan is het kapitalisme Nu, in elk kapitalisme is een zekere vorm van vrijheid verondersteld. In Brazilië, net zoals in gans Latijns-Amerika, is dit niet het geval. De economie is gebaseerd op een systeem van uitbuiting en onderdrukking; het is er zelfs ingekalkuleerd. Ik ben er van overtuigd dat dit niet defi-

vervolg bzz. 6

Vanuit de gedachte van democratisering van het onderwijs - d.w.z. voor eenieder de mogelijkheid scheppen aan het onderwijs deel te nemen en met gelijke kansen op slagen dit onderwijs door te komen - kunnen we grosso modo uit de maatregelen drie groepen uitpuren.

1 Zij die een grotere financiële last leggen op de ouders, die voortaan zelf zullen moeten opdraaien voor bepaalde - voorheen gratis - dienstverleningen door de onderwijsinstellingen aan de kinderen. In hun geheel zorgen die maatregelen voor een financiële selectie van de participanten aan het onderwijs en doen zij afbreuk aan het democratiseringsproces voor zover het al zou gevorderd zijn.

2 Die maatregelen die de kwaliteit van het onderwijs schaden in zoverre minder begaafden of zij die niet de nodige kulturele bagage meekregen van thuis uit, worden weggeraagd, terwijl ze vroeger wel aan hun trekken kwamen.

3 Maatregelen die op een of andere manier de principiële vrije keuze van onderwijs in het gedrang brengen.

Het zijn die drie groepen die de laatste tijd zowel door inrichtende machten van scholen, onderwijsvakbonden, ouderverenigingen, scholieren, enz... elk in verschillende mate en voor verschillende doeleinden werden gekontesteerd.

MAATREGELEN DIE EEN SUPPLEMENTAIRE FINANCIËLE LAST LEGGEN OP DE OUDERS

1 Worden niet meer gesubsidieerd:

- (1) Bijdragen aan jeugdverenigingen al dan niet in schoolverband opgericht.
- (3) Uitgaven in verband met godsdienstige of filosofische bezinnings- of begeleidingsoefeningen in het raam van het engagement van de school.
- (7) Kosten van internaat (uitrusting, onderhoud, personeel).
- (8) Aankoop van schoolboeken en schoolbehoeften ten behoeve van leerlingen en leerkrachten in het sekunfair en hoger onderwijs.
- (10) Aanleggen van sportvelden.
- (17) Aankoop van uitrusting, voedingswaren en dranken voor het verstrekken van maaltijden in de scholen.
- (19) Speelpleinen en dagkuren.
- (20) Toezicht bij het middag maal en toezicht op de weg naar de refter.

2 Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs mag niet meer zijn dan het voor 1975-1976 zou bedragen hebben naar de dichtstbijzijnde school. Voor nieuwe behoeften... dienen de leerlingen gebruik te maken van de openbare vervoermiddelen.

3 Het inschrijvingsgeld wordt ingesteld voor vreemde studenten gaande van 2681 fr. voor kleuters en 24083 fr. voor het sekundair onderwijs.

MAATREGELEN DIE RECHTSTREEKS RAKEN AAN DE KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

1 Handhaving van de 5-daagse schoolweek. Toelichting: voor het jaar 1974-'75 werd voorlopig de

Volledigheidshalve dient nog vermeld dat de regering een aantal beslissingen nam, zoals bvb.: de vastlegging van de werkkledij voor leraars in het technisch onderwijs, die voor wat betreft de aangehaalde materie irrelevant zijn. Ze worden den hieronder dus ook niet vermeld.

klarde DECROO: "Tijdens het overleg van hertoginmedal in 1973 hadden TOUSSAINT en CALEWAERT zich reeds verbonden ettelijke miljarden te besparen. Ik heb toen horen voorstellen de lesuren te verminderen...! Dat is echter even pedagogisch ingegrepen en dat heb ik niet graag. Wel heb

ik de 5-daagse werkweek ingevoerd, maar met hetzelfde aantal lesuren..." (5)
 Akkoord dat door de 5-dagenweek bespaard wordt door energie, onderhoud en personeelskosten, maar dat beliet niet dat de kwaliteit van het onderwijs aangetast wordt, wanneer in een kortere periode evenveel stof moet worden verwerkt, a fortiori een pedagogische ingreep.

2 Een aantal maatregelen waarvoor door overbevolkte klassen worden veroorzaakt. De voornaamste ervan zijn:

A Blokkering van het aantal lesuren per instelling indien het aantal leerlingen niet met 10 % gestegen is.

Bvb.: In 1975 telt een school 500 lln., in de zesdes zijn er bvb. 2 klassen, Moderne en Latijnse, elk van 20 lln. Stel dat in 1976 in alle jaren hetzelfde aantal lln. zitten behalve in de zesdes, waar 49 leerlingen meer zijn dan in 1975 (25 meer in de latijnse en 24 meer in de moderne), dan kunnen deze 2 klassen niet gesplitst worden omdat de schoolbevolking niet met 10 % is toegenomen.

B Verhoging van klassenormen, noodzakelijk voor het behoud van afdelingen of studie jaren (in technische scholen). Minimum aantal lln. per afdeling: Vroeger: 12 Nu: 16 Als dit aantal niet bereikt is, wordt de afdeling afgeschaft.

C Afschaffing van de normen voldoende voor het behoud van ont-dubbelde klassen (voor middelbaar onderwijs). Het koninklijk besluit van 25.8.1963 voorzorg dat, wanneer in eenzelfde graad geen enkele nieuwe klas wordt opgericht, ont-dubbelde klassen die tenminste 2 jaar bestaan, behouden worden op voorwaarde dat het aantal leerlingen niet lager is dan onderstaande cijfers:

- 26: 2 klassen
 - 51: 3 klassen
 - en verder per groep van 30 lln.
- Vanaf 1.9.1976 worden deze behouwen normen (die de werkgelegenheid beschermen) opgeheven. De gewone splitsingsnormen zullen dus ook in dat geval van toepassing zijn, d.w.z.
- 31: 2 klassen
 - 61: 3 klassen
 - en verder per groep van 30 lln.

D Voor het technisch sekundair onderwijs en het hoger onderwijs: verlagen van de ont-dubbelingsnormen van de cursussen (bvb. deze norm verlaagt van 31 naar 28 voor 2klassen).

MAAR! De hergroepering van cursussen is verplicht in volgende gevallen:

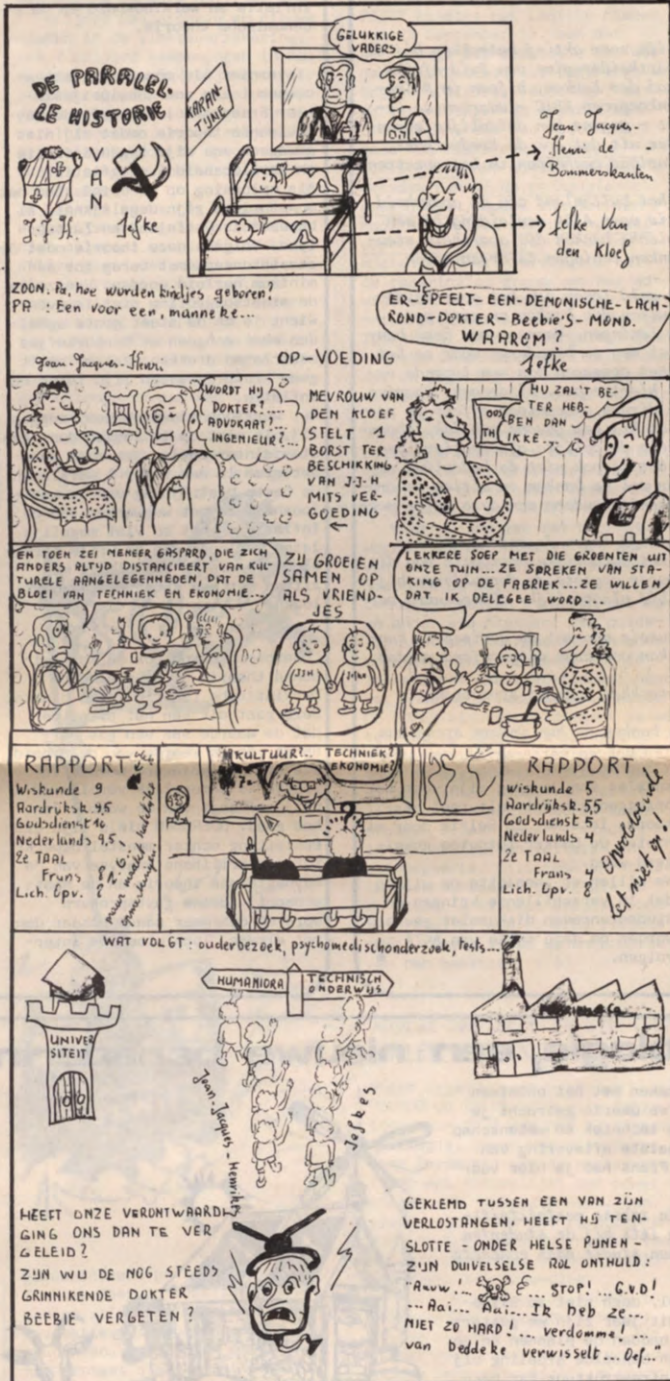
- in eenzelfde leerjaar voor verschillende afdelingen wanneer het programma identiek is,
- in 2 opeenvolgende leerjeren wanneer het aantal lln. kleiner is dan de nieuwe ont-dubbe-

ling onmiddellijk afschaft worden vanaf het ogenblik dat de norm niet bereikt wordt. (Vroeger was er een uitstel van 2 jaar.) Dit heeft tot gevolg dat verschillende afdelingen zullen worden afgeschaft. Een lln. die al bezig is in een bepaalde richting, zal dus naar een andere school moeten gaan als hij zijn studies wil verder zetten.

MAATREGELEN DIE EEN GEDWONGEN ONDERWIJSKEUZE OPLEGGEN

Voor een aantal opleidingen werd een numerus clausus ingesteld. Naargelang het geval mogen nog slechts 65% tot 85% van het aantal ingeschrevenen van dat schooljaar

- 1975-'76 ingeschreven worden :
- Kleuteronderwijzer(es) 60%
- Onderwijzer(es) 75%
- Regent(es) 60 tot 80%

4 Het kostgeld voor rijksinternaten wordt verhoogd met 50 % voor vreemde studenten (van 20.350 tot 33.150 fr. per jaar met 25 % voor anderen (van 20.350 tot 27.625 fr.). Voor zij die een studiebaars genieten, worden de verhoogde bedragen echter met 2000 fr. verminderd. 5) Opschorting van alle subsidies voor socio-kulturele en sportactiviteiten.

lingsnorm, die we hiervoor vermelden.
E Voor het traditioneel sekundair onderwijs zullen de normen, noodzakelijk voor het behoud van een afdeling, verlaagd worden voor het lager middelbaar. MAAR! Zij zullen ook ingesteld worden voor het hoger middelbaar, hetgeen voorheen nooit voorgekomen is. Bovendien zal een afde-

oproep van akza tot boycot

Dat het Apartheidsregime in Zuid-Afrika nog altijd kan standhouden, is grotendeels toe te schrijven aan de economische steun die verschillende Westerse landen aan Pretoria blijven geven. Om deze steun van het Westers kapitaal aan Zuid-Afrika bekend te

maken en hiertegen in te gaan, heeft AKZA (Aktiekomitee Zuidelijk Afrika) een oproep gelanceerd tot boycot van de Generale Bank, Bank Brussel-Lambert, Kredietbank en Paribas om hun steun aan de apartheid.

"De vier grootste Belgische banken zijn zeer actief betrokken bij de financiering van het racistische apartheidregime van Zuid-Afrika. In november '75 kondigde de Wereldraad der Kerken, bijeen in Nairobi, een boycot af van de Europese bankengroep EBIC - waarvan de Generale Bankmaatschappij deel uitmaakt - wegens hun duidelijke steun aan de apartheid. Nader onderzoek wees uit dat ook de Kredietbank, de Bank Brussel-Lambert en de bank Paribas meehelpten in het opzetten van leningen voor Zuid-Afrika.

Zonder deze financiële steun vanuit het buitenland zou de apartheid geen lang leven beschoren zijn. Dit is voor AKZA aanleiding om een boycot af te kondigen tegen die Belgische banken die apartheid steunen door mede met andere Europese banken leningen te organiseren voor Zuid-Afrika.

Breek alle banden met die banken die geld lenen aan het apartheidregime in Zuid-Afrika, zelfs al gebruiken die banken nu niet precies jouw geld (deposito's) voor die leningen. Wanneer men deze banken wil dwingen tot stellingname, moet men ze benaderen waar ze het meest gevoelig zijn, nl. hun imago. Het opzeggen van een lopende rekening met duidelijke motivatie, kan hiertoe o.a. bijdragen. Daarmee bedoelen we niet in eerste instantie direkt economisch effect te resorberen. Het kapitaal zit immers niet bij het gewone publiek. Bovendien kan gesteld worden dat geen enkele duidelijke alternatieve beleggingsmogelijkheid voorhanden is. Het is ook niet de bedoeling rekeninghouders te laten opdraaien maar wel de banken om uitleg te vragen. Daarom kunnen zeker ook niet-rekeninghouders aan deze actie meewerken.

Steen de banken-boycot-actie in de strijd tegen de onderdrukking: -zeg je rekening bij deze banken op met duidelijke motivatie van die daad. Hiervoor kunnen speciaal daarvoor opgestelde formulieren bij AKZA (Schreursvest 63, Heverlee) of bij plaatselijke aktiecentra verkregen worden.

-schrijf brieven naar of ga een discussie aan met de geïsoleerde banken en vraag uitleg. Op die manier kan ook druk uitgeoefend worden om de leningen stop te zetten.

-doe tegelijk prikakties tegen de betrokken banken: straattoneel, sandwichmannen, een bankbezoek, enz.

Wij willen iedereen oproepen om deze banken in hun infame steun aan het apartheidregime te boycotten."

Herinneren we eraan dat in Nederland een dergelijke actie gevoerd werd tegen de Amro-bank,

gesteund werd door politieke partijen als PvdA, PSP en PPR. Deze sensibilisatie-actie heeft tot gevolg gehad dat een kernenergieproject van Nederland voor Zuid-Afrika werd afgezegd en dat er in het Nederlandse parlement dis-

kussies aan de gang zijn voor het opzeggen van het kultureel akkoord; iets wat in België door minister De Backer totnutoe geweigerd werd.

We willen er tenslotte op wijzen dat in verschillende kringen en studentencranchen discussies gevoerd worden om deze motie van AKZA te volgen.

polek info

Het openingsdebat van polek op 20 oktober met enerzijds docent W. BOERBOEM en anderzijds prof. dr. K. TAVERNIER, kende een grote opkomst (+ 200 mensen). Beiden dienden de vraag te beantwoorden naar de weerslag van de inflatie en werkloosheid op de economische theorie.

Tavernier als monetaristisch econoom (zie ook Nobelprijswinnaar Friedmann) verwierp de Keynesiaanse theorie omdat zij niet gewapend zou zijn tegen inflatie en werkloosheid (stagflatie). Als oplossing op de crisis had het monetarisme zijn gelijkheid al bewezen in Duitsland en Zwitserland. Volgens deze theorie moet de staatsstussenkomst terug tot een minimum herleid worden. Van zodra de staatsbegroting niet in evenwicht is en de staat grote schulden moet aangaan of bankbriefjes moet laten drukken, zal er nooit geen kruid gewassen zijn tegen de inflatie.

Het werkloosheidsprobleem, zeggen zij, is niet op te lossen door een staatsinterventie. Men moet maar berusten in een zeker % werklozen. De beste bestrijding van de werkloosheid is het wegwerken van de inflatie en het zo vlot mogelijk laten verlopen van de vrije markteconomie. Zelfs dan blijft men zitten met een groot aantal werklozen.

Boerboom keurde ook de Keynesiaanse theorie af en stelde de Marxistische theorie in de plaats. Deze gaat uit van het principe dat de waarde van een goed afhangt van de waarde van de arbeid die er voor geleverd wordt. Inflatie is onmogelijk vermits de prijs afhangt van de waarde van het goed. BOERBOEM hield zijn uiteenzetting echter meestal beperkt tot een kritische analyse van de Keynesiaanse theorie en de maatschappij. Beide gastsprekers spraken dus meer naar elkaar dan met elkaar. Toch bleek de inter-

esse gewekt bij de studenten want er werden nadien heel wat pertinente vragen gesteld.

Het debat bleek dus wel een geschikte aanloop te zijn naar de twee vormingscycli:

1) Voortgezette cyclus: kritiek van de politieke economie voor studenten die al een economische opleiding hebben gehad. Deze groep kwam voor de eerste maal samen op 26 oktober (30 aanwezigen). De te behandelen cursus wordt 'Le projet marxiste' van Serge LATOUCHE. Deze groep komt drie maal per maand samen telkens op dinsdagavond om 20.00 u. in het handelskoffie. Eerst wordt een overzicht gegeven van de diverse economische theorieën. Voorts wordt de marxistische analyse op een kritische manier verder uitgewerkt.

2) Basiscyclus: marxistische economie. Samenkomst elke woensdag om 20.00 u. De eerste keer werd een opsplitsing gemaakt tussen zij die eerder een algemene kritische analyse bestudeerden aan de hand van de cursus 'Lire le capitalisme' van BEAUD, BELLON, en FRANCOIS, en zij die het meer eenvoudige catechismus van MANDEL 'Inleiding tot de marxistische economie' verkozen.

Op deze bijeenkomst zal ook de mogelijkheid worden geboden om zich organisatorisch in te zetten voor Polek. Wat dat wordt, kun je weten wanneer je Polek van dichterbij gaat volgen. Daarom wordt iedereen nogmaals uitgenodigd op de vormingscycli. Wees gerust, het is nog niet te laat om de achterstand van één week in te halen.

Contactadres: Jo Algoed, Schreursvest 63, Heverlee

luc markey ■

zachte technologie, een nieuwe benadering (3)

In Veto 4 en 5 lieten we je kennis maken met het ontstaan van de Zachte Technologie en hebben we daarin getracht je het onderscheid met de traditionele techniek en wetenschap duidelijk te laten aanvoelen. De laatste aflevering van dit interview met André Olaerts en Frans heb je hier voor ogen.

Vorige keer sprak je met ons over een zekere mentaliteitsverandering... merken jullie daarvan iets bij de studenten hier te Leuven en willen ze wel in hun studie naar concrete alternatieven zoeken?

Die mentaliteitsverandering is er wel, doch niet zo uitgesproken. Bijvoorbeeld in maart van dit jaar zijn we gestart met de bouw van een windmolen. Wij hadden de plannen en de mensen die errond wilden werken en een bepaalde afdeling bij ons hier in Heverlee had de nodige infrastructuur ter beschikking. Wij zijn dan samen gaan werken en nu is het zover dat drie groepjes van telkens twee man daar hun eindwerk over mogen maken.

Er is dus blijkbaar een duidelijke interesse aanwezig bij onze professoren, assistenten, en studenten. Aan de andere kant zien we dat onze opleiding zich niet zo direkt aanpast aan de nieuwe visies en behoeftes die ontstaan. Dat neemt wel wat tijd in beslag omdat het telkens mensen zijn die er achter staan en die moet je gedurig aan wat oppeppen en steunen. Het instituut voor zonne-energie bijvoorbeeld is nu stilaan op de goede weg. We scheppen wel een gunstig klimaat door er voortdurend over te praten en door onze acties. Nog iets wat we hebben kunnen realiseren is bijvoorbeeld die seminariëcyclus over wetenschapskritiek. (8 Woe. -namiddagen / info bij Ignaas Verpoest tel: 22.87.00)

Centraal stellen we echter steeds dat de wetenschap in die dienst moet staan van de mens en de globale mensheid voor ogen moet nemen, en verder dat we haar voor de gewone leek moeten verstaanbaar maken.

(in Undercurrents 12)

Krijg je ook reactie vanuit Brussel... kan je zelf wat vanuit de groep laten doorstromen naar bub; wetenschapsbeleid?

We merken inderdaad dat men daar schoorvoetend aandacht begint te besteden voor ons studiewerk en onze acties die we op touw zetten. Het is nu al zover dat men ons vraagt beleidsnota's te maken en hen die door te spelen...

naar het moet dan wel allemaal wat formeler en deiftiger weergegeven worden. Alhoewel we op dat vlak toch onze principes niet wensen prijs te geven.

Ja, we vinden nu reeds wat gehoor bij de overheid; laten we hopen dat dat zo blijft evolueren.

Buiten die windmolen, waaraan ben je vorig jaar zoal bezig geweest en wat zijn de plannen voor dit jaar?

We hebben toen nogal serieuus gewerkt rond het energieprobleem en ook rond het -beleid; wat kan je doen met wind, via metaangisting, met zonne-energie, kernenergie...? En we hielden ons daarbij vnl. aan kleinschalige projecten. We vervolgden onze reeks van interessante brochures (7 voor 100 fr.) we nog pogen te praten en te schrijven over het alternatief vervoer, het wonen, metaangisting, technologie voor gezondheid: voeding en geneeskunde.

Nu gaan we werk maken van een drie-reeks rond "samenleving, techniek en energie" waarin we de lezers een totaalvisie over hun levensstijl willen meegeven.

vervolg blz. 8

- Kinesisten 80%
- Ergotherapeuten 80%
De selectieproeven moeten georganiseerd worden op 19 september. Zij die niet binnen de bovengenoemde

de percentages vallen krijgen geen diploma. De school wordt voor hen niet gesubsidieerd, leerkrachten die hen onderwijzen krijgen geen wedde.

akties de feiten aangrepen om de aandacht te vragen voor de demokratisering van het onderwijs, en dat zijn duizenden scholieren, voornamelijk uit de

streek van Antwerpen en Gent, wordt momenteel de scherpste repressie uitgeoefend vanwege dezelfde inrichtingen die oorspronkelijk mobiliseerden.

MAATREGELLEN WAAROM ?

Belangrijk is wel aan te stippen dat bepaalde gevallen van numerus clausus onmogelijk hun oorsprong vinden in een ongebreidelde toestrooming van gediplomeerden op de arbeidsmarkt. Nemen we bijvoorbeeld de kinesisten. Volgende tabel geeft een overzicht van het aantal derdejaarsstudenten in het katholiek onderwijs.:

1972-'73	207
1973-'74	223
1974-'75	222
1975-'76	228 (6)

Deze cijfers tonen aan dat er absoluut geen 'boom' is op de arbeidsmarkt. Wel is de numerus clausus voor die richting het rechtstreekse gevolg van een door de regering later geplande bezuiniging van de ziekteverzekering. Overlopen we even kronologisch de feiten :

- Voorjaar : regeringskommissaris Petit, die belest is met het uitwerken van een voorstel tot "reorganisatie" van de gezondheidszorg, verhaalt in zijn verslag hoe de kinesisten in hun beroep zullen moeten gestuit worden omwille van budgettaire redenen. (7)

- 9 augustus : numerus clausus voor kinesisten, ogenschijnlijk totaal overbodig.

- 7 september : minister van volksgezondheid De Saeger verklaart : "... Er wordt vastgesteld dat de RIZIV-uitgaven voor kinesitherapie te hoog oplopen zodat maatregelen noodzakelijk worden die het beroep van kinesist financieel minder aantrekkelijk zullen maken ". (8)

- 22 oktober : staatssecretaris van sociale voorsorg, D'Hoore, maakt een plan bekend waarbij voor fysio- en kinesitherapie de eerste 2600fr. volledig zelf moeten betaald worden door de patiënten. (9)

Nogal wiesde dat bij een dergelijke rem ten overstaande van de patiënten menig kinesist werkloos zal worden. De regering vond het evenwel beter een peperdure geneeskunde en er noodzakelijk mee verbonden een numerus clausus in te stellen, dan in een gretieser gezondheidszorg te voorzien en een vrije studiekeuze open te laten.

DE REAKTIE

Onmiddellijk na het uitlekken van de beruchte omzendbrieven kwamen zowel de inrichtende machten, de ouderverenigingen en de onderwijsvakbonden op hun achterste poten te staan. Vrij vlug verenigden zij zich in een onderwijsgemeenschap die als representatieve gesprekspartner door de regering werd erkend. In het algemeen hebben ze, althans in daden de maatregelen van de ministers gebillijkt en indien er voorbeeld werd gemaakt, sloeg dit vooral op het tijdstip van publicatie, de keuzemethodes en het improvisatorische karakter van het beleid. Slechts de numerus clausus stuitte op een algemene 'njet', niet omdat men de stelling van een vrije keuze voor alles principieel wilde verdedigen, maar omdat een belangrijke toevoer naar de inrichtingen onherroepelijk zou worden afgesneden. De scholen worden immers

Dit voorbeeld toont duidelijk aan dat de recente politiek van 12 miljard besparingen en nieuwe lasten in de ziekteverzekering, van 7 miljard besparingen in het onderwijs, van 9,3 miljard minder staatssteun voor pensioenen, van 9 miljard belastingen op werklozensteun, van 4 miljard besparingen voor de spoorwegen enz... een gemeenschappelijke noemer hebben.

De recente en de nog te nemen onderwijsmaatregelen spruiten niet allemaal voort uit de creatieve geest van minister Decroo die als voorbeeldig staatsman bezorgd is om een optimale werking van het onderwijs in functie van de student of de mens. De maatregelen zijn integendeel het pijnlijk produkt van de tegemoetkomingen aan een scherper wordende economische crisis. In regeringstermen uitgedrukt heet zulks het gevolg te zijn van "het in evenwicht brengen van de begroting".

gesubsidieerd per student. In functie daarvan mobiliseerde iedereen alle mogelijke krachten respectievelijk personeel en studenten, om met het wapen van het protest die éne maatregel vooralsnog te verjeden. Tegelijkertijd nam de spanning tussen de twee onderwijsnetten toe, naarmate het rijksonderwijs genoodzaakt werd de richtlijnen van zijn overste Decroo, te volgen en het gesubsidieerd de nieuwe normen aan zijn leerzaten. Uiteindelijk stapte de regering voor dit jaar, na een geheim overleg tussen CVP en PVV en met de onuitputtelijke herinneringen van een schooloorlog in het achterhoofd, van het plan af. Via een naderhand uitgewerkte verdeelsleutel werden de financiën tussen de netten vastgelegd. Leerkrachten en scholieren werden op stal geroepen. Op hen die tot o...eden doorheen hun

NUMERUS CLAUSUS AAN DE UNIVERSITEIT.

Onder de titel "WELLICHT OOK NUMERUS CLAUSUS AAN DE UNIVERSITEIT" kondigt Het Laatste Nieuws van 23 september jl. aan dat eerstdaags een commissie zal worden samengesteld uit regeringsvertegenwoordigers, vakbonden, ouderverenigingen en onderwijsinrichtingen, die zou moeten nagaan hoe "door een grotere selectiviteit het aantal gediplomeerden van al de pedagogische opleidingen, zowel van het normaal onderwijs, als van het universitaire onderwijs, afgeremd moeten worden." Vervolgens zal de regering op grond van het advies van deze commissie een wetsontwerp uitwerken dat aan het parlement zal worden voorgelegd ten laatste voor Pasen 1977 (10), omdat de regering de wet van kracht wil laten worden voor het schooljaar 1977-'78. Vooraleer echter de commissie wordt samengesteld zullen de ministers overleg plegen met de universitaire instanties, wat ondertussen waarschijnlijk gebeurd is. (11)

Waar er precies zal beperkt worden aan de universiteit is vooralsnog moeilijk te bepalen. Naarmate de werkzaamheden van de commissie zullen vorderen zal een ander via 'lekken' wel duidelijk worden. Nu reeds maken sommige bronnen (12) gewag van de licentiaten die traditioneel naar het onderwijs toevloeden. Rector DE SOMER bijvoorbeeld meent te weten dat op nationale opvoeding een numerus clausus klaar ligt voor de aggregaten letteren en wijsbegeerte. (13). Van christelijke vakbondszijde wordt aangedrongen op een numerus clausus in de faculteiten letteren en wijsbegeerte, politieke en sociale wetenschappen, pedagogie en de licentie kinesetherapie, voor het geval er een numerus clausus mocht komen, zoals de omzendbrieven hem bevatten. (14)

ANDERE MAATREGELLEN DIE (VERMOEDELIIK) DE UNIVERSITEITEN ZULLEN TREFFEN.

Hoger zagen we dat minister DECROO op 17.03.1976 zijn begroting voor 1977 aan het parlement voorlegde. Samen met die begroting legde hij aan de parlementsleden een vragenlijst met opwerpingen ter discussie voor. Een groot aantal van die opwerpingen zijn ondertussen, bij middel van de omzendbrieven, werklijkheid geworden. Een opsomming :
- "Moet de rol van de school inzake sociale voorstellingen nog steeds uitgebreid worden en dit zonder bijkomende kosten voor de ouders (morgentoezicht, middagtoezicht, middagmaaltijd, vervoer, enz...)" Niet alleen werden onder de vakantie deze sociale voorzieningen niet uitgebreid, maar ze werden drastisch verminderd (zie hoger).
- "Mogen we verder duldend dat de gehandicapten twee tot drie keer gebruikt worden om subsidies los te waken?" Revalidatiekuren, in het belang van de gezondheid van de gehandicapten zelf, worden inderdaad niet meer gesubsidieerd. (zie hoger).
- "Kunnen we verder toelaten dat de scholen diploma's afleveren, waarvan de markt overbezet is en dit op het niveau van het hoger niet-universitair onderwijs?" Er werd inderdaad in numerus

Het staat vast dat de commissie bijna zeker een gunstig numerus clausus-advies naar de regering zal sturen. Vrijwel alle drukkingsgroepen staan er gunstig tegenover. Twee voorbeelden :
- de P.S.C.: "... insiste qu'il ait lieu au plus tôt une concertation de tous les partis intéressés aboutissant à une véritable rationalisation..." (15).
- Het nationaal bureau van het A.C.W.: "... acht een rationalisering in het raam van een algemene planificatie hoogst noodzakelijk. Deze planning moet alle onderwijsniveau's omvatten..." (16).

Sommige rektoren zijn ook voor selectie, maar niet door numerus clausus, gezien de hogergenoemde subsidie per student de globale subsidies voor de universiteiten drastisch zouden inkrimpen. Niets belet evenwel dat bij een wijziging van de financiële verdeelsleutel (bv.: per docent i.p.v. per student) ook zij numerus clausus-minded zouden worden. Zo bijvoorbeeld:

- Rektor FORIERS (U.L.B.): "se déclare partisan d'une sélection-orientation qui s'exerce au cours de la première candidature..." (17)
- Rektor VAN GEEN (V.U.B.): "... stelde de inrichting voor van een algemeen vormend onderwijs, gevolgd door een toelatingsproef, met heroriëntatie van de niet-geslaagden." (18)

Er zijn ernstige argumenten in te brengen tegen numerus clausus. Selectie is meestal niet nodig en kan vervangen worden door maatregelen die onweerlegbaar de demokratisering van het onderwijs en de democratie zelf dienen in plaats van in vraag stellen. Wegens plaats- en tijdsgebrek kunnen we ze nu niet aansnijden. Dat iedereen nadenke over de beste oplossing voor zijn richting. We komen er zo vlug mogelijk op terug.

clausus ingesteld voor sommige takken van het N.U.H.O. (zie hoger)
- "Kunnen we in het niet-universitair hoger onderwijs verder onderwijs verder zonder beperkingen op te leggen aan inschrijvingen van vreemde studenten?" Momenteel moeten vreemdelingen inderdaad de volle pot betalen. (zie hoger)
- "Moeten alle leerlingen thuis opgehaald worden en teruggebracht op kosten van het rijk?" De subsidies voor leerlingenvervoer worden inderdaad verminderd. (z. h.)

Een aantal van die vragen (kleine minderheid) bleven evenwel onbeantwoord bij middel van maatregelen. De precisheid waarmee de anderen evenwel wél positief in 'wetten' werden omgezet stemt ons tot nadenken. Temeer daar DECROO op 30 maart 1976 in de Kamer: van Volksvertegenwoordigers erop wees dat "inderdaad een aantal hervormingen en de oplossing van een aantal problemen moeten wachten tot betere tijden". Waarover gaat het?
- STOPZETTEN VAN SUBSIDIES VOOR RECYCLAGE, DE PERMANENTE VORMING, DE OPEN UNIVERSITEIT, DE VOLKSOPLEIDING EN DE VOLKSONTWIKKELING.
- STOPZETTEN VAN DE BETOELAGING VAN STEDEN EN GEMEENTEN VOOR GEMEENTE- EN STADSSCHOLEN.

11.11.11. ook voor studenten

Iedereen van ons heeft in de loop van zijn humaniorajaren op een of andere manier medegewerkt met de 11.11.11.-akties, zij het in zijn jeugdbeweging, zij het in zijn school. Minstens hebben we op een of andere 'eldse november' een gesprek gehad met biljettenverkopers.

Ondertussen is 11.11.11., nu we aan de universiteit gekomen zijn, voor onszelf in de vergeethoek geraakt. Nochtans wordt ook in Leuven een 11.11.11.-actie gevoerd, misschien naar de vorm

enigszins verschillend van de acties in het verleden, desalniettemin even, zodat belangrijker.

Als studenten kunnen we een belangrijke bijdrage leveren tot het welslagen van deze actie te Leuven. En aangezien wij als studenten vrijer zijn in het verleden van ons werk, en wellicht ook meer vrije tijd hebben dan wie ook in Leuven, hebben we misschien toch wel de verantwoordelijkheid ten overstaan van de landen in de derde wereld.

HOE ZIT HET NU MET 11.11.11. DIT JAAR ?

Zoals sommigen wellicht reeds zullen vernomen hebben, stelt het N.C.O.S. (Nationaal Comité voor OntwikkelingsSamenwerking) geen nationale 11.11.11.-actie voor dit jaar. Wel doet het N.C.O.S. langs de media een algemene oproep om bijdragen te starten op de postrekening 002. Voorts konden de verantwoordelijken van ge-

meentelijke werkgroepen een project kiezen uit het projectenprogramma '76 van het N.C.O.S. om uit te voeren in hun gemeente. Het N.C.O.S. stelt dan alle infrastructuur ter beschikking van die gemeentelijke committees. Verder roept het N.C.O.S. op tot het nederlandsstalig colloquium op 4 december te Dilbeek.

WAT DOET LEUVEN ?

In Leuven is er in de loop van oktober een vergadering belegd door de provinciaal N.C.O.S.-11.11.11.-verantwoordelijke om de actie voor Brabant te bespreken. Algemeen kwam hier tot uiting dat door de eerder passieve houding van het N.C.O.S., in tegenstelling met zijn actieve inzet de vorige jaren, de gemeentelijke groepen ontgoocheld waren.

Toch is in Leuven op 4 november een plaatselijke vergadering doorgegaan. Voor Leuven viel de keuze van project, op basis van een vooraf opgesteld minimumplatform, op Tanzania. Een minderheid in het plaatselijk comité was te vinden voor Zuid-Afrika; zij

meenden dat de bevrijdingsstrijd daar op dit ogenblik een zeer belangrijke dimensie heeft aangenomen en derhalve materiële steun zeer belangrijk is.

Het N.C.O.S. echter had dat project niet aanvaard hetgeen heel wat praktische moeilijkheden met zich zou hebben gebracht:

- voor erkende projecten legt het N.C.O.S. per frank opgehaalde steun, drie frank bij, wat dan het geval niet zou zijn;
- omhalingen op straat voor niet-erkende projecten kunnen door de ordediensten als bedelen aanzien worden, wat op een verbod zou kunnen neerkomen.

PLATTELANDSONTWIKKELING TEN BEDRAGE VAN 1.015.200 BFR. IN TANZANIE.

Dit project dat vanuit Leuven aan het N.C.O.S. werd voorgedragen werd aanvaard. Zowel de Leuvense initiatiefnemers als het N.C.O.S. deden dit op volgende grond:

Afrika: het Frelimo in Mozambique en de bevrijding van Zimbabwe (Rhodesië). Voorts werkt NYERERE elke poging tegen, zowel van Amerika als van Rusland om van de

Tanzanië is een land dat strijdt om zijn onafhankelijkheid te beschermen en een economie op te bouwen los van elke inmenging. Daarvoor steunt de regering op de mobilisatie en de eigen werkkraft van het volk. Daarenboven steunt de regering van Tanzanië op een eerlijke wijze de bevrijdingsbewegingen in Zuidelijk

Indische Oceaan een konfrontatiezone te maken.

In het project zelf moet de ontwikkeling van de landbouw een absolute voorrang krijgen. Bovendien moeten de in te voeren technieken zo zijn dat ze binnen het bereik liggen van de grote massa van de bevolking.

Het project werd uitgewerkt en zal gerealiseerd worden door het C.D.T.F. (Community Development Trust Found of Tanzania). Het C.D.T.F. is een plaatselijke niet-gouvernementele organisatie die de ontwikkeling van het platteland en de Ujamaa-dorpen (project dat in de kampanje '75-76 volledig gedekt werd) stimuleert bij

1) OSSEN EN PLOEGEN.

De meeste mensen in het distrikt leven in dorpen, die om hun levensstandaard te verbeteren steunen op de landbouw. Echter de ingewikkelde landbouwmachines liggen niet binnen het bereik van de

middel van projecten, gefinancierd door steungelden afkomstig uit het buitenland. Eenmaal dat het project gerealiseerd is, wordt het overgedragen aan de Tanzaniaanse staat.

Het project zelf omvat drie realisaties voor het distrikt NACHINGUEA uit de provincie LINDI in het zuidoosten van Tanzania.

Verder wordt de ossestapel slechts uitgebreid naarmate de inwoners leren omspringen met de ossespannen. Deze ossen en ploegen zullen worden ingevoerd in een vijftigtal dorpen. Tegelijkertijd wordt er

gewone dorpsbewoners. Hiervoor werd er geopteerd voor ossen en ploegen. Vooraf werd hiermee geëxperimenteerd in twee dorpen en de inwoners waren zeer enthousiast over het voorstel.

2) DE DORPSINDUSTRIE.

De prijs van de meeste landbouwwerktuigen ligt te hoog voor de gewone dorpelingen. Hij kan zulks niet betalen. Dus moet de regering er meestal kopen en aan de dorpsbewoners uitdelen. Deze toe-

in elk dorp een landbouwambtenaar aangesteld om de ossen te onderhouden en een veeartsenijambtenaar om de ossen regelmatig te onderzoeken.

stand kan verholpen worden door deze zaken aan een lage kostprijs in de dorpen zelf te maken. Elf dorpen komen in aanmerking voor een dergelijke lichte industrie.

3) FRUITTEELT.

Het menu van de bevolking bestaat hoofdzakelijk uit graan en bonen, wegens een tekort aan vlees en vis. Spijtig genoeg wordt er in het distrikt weinig of geen fruit geteelt, wat op zichzelf reeds een belangrijke bijkomende en rijke voedingsbron zou kunnen zijn. Er zullen daarom in enkele dorpen

die ertvoor geschikt zijn, kwekerijen worden aangelegd. Deze bomen zullen dan later kunnen geleverd worden aan de andere dorpen in het distrikt, wat een start zou kunnen zijn voor de ontwikkeling van kwekerijen en boomgaarden in heel het distrikt.

KONKREET

Aan alle inwoners van Leuven zullen omslagen van het N.C.O.S. overhandigd worden. Deze worden met de stembussen van stad Leuven door vrijwilligers terug opgehaald gedurende de weekends 12-13 en 20-21 november. Wie hieraan wil meewerken moet zich de desbetreffende zaterdagdag begeben naar de sociale raad om

14.00 u. Verder wordt op 19 november een marktactie georganiseerd. Op 24 november om 20.00 u. wordt een benefietavond georganiseerd in de C.I.E.E. met o.a. een vertoning van de Tanzamfilm. Verder worden in de loop van november straatacties met toeneel gehouden.

Het Leuven 11.11.11.-comité.

WEGWIJZER

BESCHIKBAAR : Op Wetswinkel is er nog een kot vrij. Geïnteresseerden

- die eventueel ook nog een prakties handje willen toesteken in de werking van de Wetswinkel - kunnen contact opnemen : Tiensestraat 224, Leuven, 016/ 239518.

OMWILLE VAN DE VERLOFDAGEN, DIE DE EERSTE WEKEN VAN NOVEMBER KENMERKEN, WAS HET TECHNISCH ONMOGELIJK OM VETO UIT TE BRENGEN OP DE NORMAAL VOORZIENE DATUM.

EEN GEOGRAFISCHE INKRIMPING VAN HET AANTAL SCHOLEN (zodat de leerlingen verder zullen moeten pendelen om onderwijs te krijgen) - EEN INKRIMPING VAN DE STUDIEBEURZEN. In een interview met Knack, gepubliceerd op 15 september 1976, verduidelijkt de minister deze maatregel: "Ben ik anti-sociaal als ik het parlement vraag of de gemeenschap echt wel studietoelagen moet blijven geven voor het aanleren van dit en andere beroepen, die de betrokkene later veel geld opbrengen? Of kan dat bijvoorbeeld niet beter met terugvorderbare studietoelagen?"

Alhoewel het absoluut nog niet zeker is dat dit alles zal resulteren in effectieve maatregelen en het tot op heden nog plannen blijven, dienen we uiterst waakzaam te zijn ertegenover. Het zal onder meer van ons verzet ertegen afhangen of die plannen al dan niet werkelijkheid worden.

DE K.B.'S GEENS:

Twoe koninklijke besluiten zijn in voorbereiding, uitgaande van staatssecretaris voor wetenschapsbeleid, G. GEENS, om het statuut van de vorsers en de tijdelijke assistenten te regelen. Tot voor kort was het zo dat een assistent eerst tien jaar (maximum) een voorlopig mandaat kon krijgen, waarna hij vast benoemd werd als hij tenminste aan de voorwaarden voor een vaste benoeming voldeed (bv. zijn doctoraat klaar hebben). In de voorstellen van GEENS zou een assistent niet langer dan zes jaar tijdelijk mogen blijven. Daarna staat hij op straat, ofwel wordt hij vast benoemd. Afgezien van het feit dat velen niet meer met hun thesis klaar zullen komen in die kortere tijdsspanne omdat zij allerhande klusjes voor hun prof moeten opknappen, doorkruist dit K.B. in belangrijke mate de financieringswet van DECROD, d.d. 5 januari 1976. Deze laatste bepaalde dat slechts 40 % van de

assistenten vast benoemd kunnen worden. In Gent en Luik is dit cijfer nagenoeg bereikt, de andere universiteiten volgen snel. Prof. dr. K. DE CLERCK, lid van de raad van beheer van de R.U.G., in gesprek met Eddy BONTE (Knack, 13 oktober 1976): "De hardste noot die de RUG te kraken heeft is de financieringswet, want daardoor wordt duchtig huis gehouden in het personeelsbestand... van de 100 RUG-assistenten die volgend jaar kunnen benoemd worden mogen er misschien vijf op een plaatje rekenen, de rest gaat eruit en de grens van 40 % zal dan definitief bereikt zijn. De nieuwkomers moeten in geen geval aan een carrière denken. De tijd dat een licentiaat met grote onderscheiding een ernstige kans maakte om via het assistentschap een ernstige kans maakte om docent te worden is voorbij. De graden van stagair en bevoegdverklaard vorse zijn gewoonweg afgeschaft." Wat is het gevolg daarvan? Tientallen assistenten gaan na zes jaar de straat op en worden vervangen door nieuwe, die echter ook maar zes jaar zullen mogen blijven, zodat zij zich zullen moeten haasten om hun doctoraat klaar te hebben, en geen tijd meer zullen vrijmaken voor studiebegeleiding, oefeningen, e.d.m.: een nieuwe slag voor de reeds zo lage kwaliteit van het universitair onderwijs.

OVERIGE MAATREGELEN:

Verder worden door de diverse academische overheden nog een aantal solo-maatregelen in overweging genomen, die ook op een drastische wijze de sociale sektor of de kwaliteit van het onderwijs aantasten. Ook DE SOMER heeft de zijne in petto. Ze verkeren echter nog in een zodanig embryonaal stadium dat er nu nog niet kan worden op ingegaan. Ongetwijfeld krijgen ze binnen enkele maanden eveneens vastere vorm. Laten we ook hier waakzaam blijven!

VOORRECHTEN ...

In Michelbeke vertelde minister DECROD op 16 januari 1976 tijdens een persconferentie dat in de Verenigde Staten 8,5 van de 10 kinderen met 18 jaar nog op de schoolbanken zitten. Bij ons zijn er dat nog slechts 4. Onvermijdelijk daalt dat cijfer 4 nog met de helft voor wat betreft zij die de kans hebben om naar de universiteit te komen. Maximaal 2 op de 10 kinderen komen eraan.

Vorig academiejaar waren nog 14.000 kinderen tussen 14 en

16 jaar als losse arbeider tewerkgesteld of werkloos.

Toegegeven dus dat we ons in een konfortabele positie bevinden, in tegenstelling met de meerderheid van de mensen van onze leeftijd, wanneer we aan de universiteit kunnen komen studeren. Weliswaar worden we tijdelijk niet gehonoreerd voor onze inspanningen, doch het diploma dat we vastkrijgen biedt garantie voor het verwerven van de meest geliefde sociale posities die de maatschappij kan ter beschikking stellen.

... ROEPEN VERANTWOORDELIJKHEID OP.

Uitgerekend Prof. Dr. L. HUYSE, socioloog aan de K.U.L., die in de vorige VETO een bijdrage leverde over het onderwijsbeleid in de laatste 20 jaar, wijst op regelmatige tijdstippen de studenten op hun verantwoordelijkheid die zij hebben tegenover de maatschappij, waarvoor zij zich straks zullen ten dienste stellen.

Wanneer wij als universitaires, zo wordt gereclameerd, momenteel getroffen worden door de economische crisis (de besnoeiingsmaatregelen vloeien er immers rechtstreeks uit voort), dan tekenen dezelfde maatregelen zich verscheidene malen scherper af tegenover hen die niet het voorrecht bezitten de universiteit te doorlopen. We hoeven hier niet enkel te verwijzen naar de reeds hoger vermelde algemene besnoeiingen, doch bijvoorbeeld ook naar de werkloosheidscijfers. Prof. dr. BONTE, hoofd van de dienst studieadvies van de R.U.G. stelt in zijn recente uitgave "Werkloos na de universiteit?": Naarmate dat jongeren verder studeren dalen hun kansen op werkloosheid. Wanneer een universiteitsgediplomeerde één kans heeft om werkloos te worden stijgen de kansen tot twee voor de gediplomeerden van het HUBO, tot drie voor afgestudeerden van het secundair onderwijs en voor vier voor wie na het lager onderwijs als ongeschoold arbeider het beroepsleven instapt... Terwijl 7 op 100 jonge mannen een universiteitsdiploma hebben, tellen we op 100 werkloze jongeren slechts twee universitaires".

Bovendien hebben wij, gezien onze positie, ontzettend veel meer mogelijkheden om ons ongenoegen te uiten, dan gelijk wie anders die in het beroepsleven staat. Wij hebben relatief meer vrije tijd en in elk geval kunnen we vrijer ons werk verdelen. We hebben volmondig spreekrecht en worden niet bedreigd door af-danking.

Wanneer wij ons fundamenteel

bezinnen over de vraag waarom wij studeren? Ofwel om zelf later veel geld te verdienen ofwel om ons met ons diploma ten dienste te stellen van de bevolking? Mochten we tot het tweede besluiten, wat te verhoopen is, dan hebben wij de morele plicht ons eveneens te bekommeren om het zwaardier aangestaste lot van zij die nu in het fabriek staan.

LEESSTUKJES VOOR HET SLAPENGAAN

- (1) VANDEKERCKHOVE L., e.a., In de buitenbaan, arbeiderskinderen, universitair onderwijs en sociale ongelijkheid, Antwerpen, 1976, PAG. 24.
- (2) CORIJN E., Meer maar minder, Gent, 1975, pag. 42.
- (3) Bij de opening van de handelshogeschool te Antwerpen-gelieerd in de Gazet van Antwerpen, 04.10.1976.
- (4) In een interview met DE SPECTATOR, gepubliceerd op 18 september 1976.
- (5) idem als onder (4)
- (6) Gegevens van het nationaal verbond van het katholiek onderwijs - Belang van Limburg 8 september 1976.
- (7) o.m. naar voor gebracht door dhr. BOGMAN - medewerker van het nationaal verbond van de medische hogere scholen voor kinesetherapie - in DE SPECTATOR op 11 november 1976.
- (8) gepubliceerd in De Standaard op 8 september 1976.
- (9) Het Laatste Nieuws 23 september 1976.
- (10) Het Volk 24 september 1976.
- (11) Het Laatste nieuws 15 oktober 1976.
- (12) Het Volk, idem als (10)
- (13) In een informeel gesprek met de redactie van VETO naar aanleiding van de opening van het academiejaar.
- (14) G. TROMMELMANS, secretaris-generaal van de christelijke centrale van het personeel bij het vrij middelbaar en normaal-onderwijs in BRANDPUNT, 1976, pag. 4.
- (15) In Le Soir 1 september 1976.
- (16) In Het Volk 11 sept. 1976.
- (17) In La Libre Belgique op 9 oktober 1976.
- (18) Het laatste nieuws, 2 oktober 1976.

WAT TE DOEN ?

Na de informatieronde doorheen de diverse fakulteiten, die automatisch moet uitmonden in een degelijk dossier komt het er op aan dat de groepen in de fakulteiten stelling nemen en reageren tegen de voor hen verkeerde maatregelen. Bij wijze van uitleiding is het misschien belangrijk een vraagstelling te formuleren naar de plaats van de studenten in de maatschappij; zulks kan misschien de spontane reactie die 99 % onder ons zullen hebben mocht de universitaire numerus clausus werkelijkheid worden, ernstig beïnvloeden.

FASCISTEN HERKEN JE BETER AAN WAT ZE VERZWIJGEN DAN AAN WAT ZE ZEGGEN.

"Van 'aardgetrouw' tot 'aziatisch' - Materiaal voor een taal- en ideologiekritiek van het fascisme"; Michel Nieuwstadt. SUN-uitgave.

Over het fascisme lees je nog wel es in geromantiseerde tijdschriftbijdragen. De fantastische ontspannings- en kampgeschiedenissen doen je even verontwaardiging voelen, maar ook al de heimelijke vreugde dat het niet je eigen kuiten zijn waar ze tegen stampen. Miljener van dit amusementsproza staat de doktoraalskriptie van M. van Nieuwstadt. Het uitgangspunt van deze studie was dat het fascisme te "pakken" zou zijn aan zijn taalgebruik. Binnen de projectgroep voor fascistisch taalgebruik werd echter spoedig achterhaald "hoe inadequaat het is, fascistische woordbestanden zelf als

fascistisch te bestempelen, los van hun functie". Het onderzoek leerde de filoloog eerder bescheidenheid: taal heeft slechts een indirekte betekenis voor een karakteristiek van de fascistische machtsuitoefening. Er wordt van uit gegaan dat men het fascisme niet met taal of uniformen mag vereenzelvigen, maar dat men eerder de noodzakelijke samenhang tussen kapitalistische produktie en fascistische terreur moet benadrukken. Toch blijft het zo dat de taal ideologische taken moet opknappen, dat het taalgebruik de schijn voor de werkelijkheid moet laten doorgaan en wetmatigheden van de kapitalistische economie moet

verzwijgen. Daarom verdient dit taalgebruik bestudering. De taalkundige komt in dit werk niet echt aan zijn trekken. De bestudeerde geschriften, vooral van de Nederlandse Nationaal-Socialisten (NSB), worden duidelijk meer ideologisch dan taalkundig benaderd. De auteur meent dat er taalkundig minder materiaal te rapen valt omwille van de normaliteit

werd vaak "volk" of "geheel van volksgenoten"; het marxistische "proletariër" werd "arbeider" of "werknemer" in de hoop dat men zo werkelijke economische verhoudingen kon verhullen. Dat socialistische komposita met "arbeider" vervangen worden door samenstellingen met "arbeid-" zou wel es kunnen samenhangen met het feit dat in de fascistische ar-

uit «Germaantje»

van centrale delen van het fascistisch taalgebruik. Hierbij dient echter opgemerkt dat vrij neutrale woorden in het "Wörterbuch der Umenschen" met andere konnotatievelden kunnen korresponderen dan normaal. Zo evolueerde "arbeid" haast tot een synoniem van zoets als "plicht tegenover gezin en vaderland". Verder zijn er verschillende lexicologische verschuivingen: "staat"

bedidethos niet de arbeider, maar wel de arbeid centraal staat. Ontleningen aan het socialistisch taalgebruik zijn trouwens zeer frekwent. Men noemt dit "bruine diefstal". De bedoeling was van een revolutionaire schijn te verwekken om zo potentiële socialistische energie om te functioneren in anti-socialisme. In deze studie - die alleen de letter A bestrijkt - komen weidic

vervolg: p. 8

vervolg van blz. 4

Zachte Technologie (3)

We gaan ook een studentengroep rond ATOL laten starten ... en daarin kunnen dan geïnteresseerden zich uitleven op projecten die wij uit de ontwikkelingslanden binnen krijgen.

En dan hebben we nog wat in petto rond de fietsmentaliteit. (I.s.m. Taristop van Gent draaien we half november de film 'Domweg verkeerd' van een Utrechts socioloogenteam. Het gaat er daar om de huidige enorme verkeerschaos en de gevolgen daarvan. Aanbevolen!) Misschien resulteert dit dan in een fietsenactie in Leuven later op het jaar.

Nico en Jo.

Als er nu nieuwe mensen bij de bestaande werkgroep komen ... hoe vangen jullie die dan op?

Vorig jaar zijn we gestart met een initiatiegroep, die de nieuwkomers opvangt. Deze keist gewoon een aantal topics uit welke aan de beginners worden uitgelegd via info - avonden met sprekers, door hen contact met de oude garde te bezorgen ... En die algemene introductie, die men daar meekrijgt, volstaat ruim en alles loopt dan nu ook vlot.

Van de 50 mensen waarmee we vorig jaar werkten, zijn er een tiental die een zg. stuurgroep vormden. En die zorgt dan dat de start vlot verloopt, dat de nieuwe leden vlug thuis geraken in de groep en dat de werking voor een gans jaar wat gepland is. Wekelijks komen we met die mensen samen om te eten en om de opgevane nieuwtjes aan mekaar door te geven.

André en Frans, bedankt voor dit boeiend gesprekje en voor de koffie.

We wensen jullie alvast veel succes met de werkgroep dit jaar. ■

vervolg van blz. 2

Repressie in Brazilië

nitief kan zijn. De innerlijke tegenstellingen gaan zich opstapelen en de bevolking gaat een aantal dingen niet meer nemen, hoe fel de repressie ook moete zijn, en de enige uitweg zal dan een radicale verandering zijn. Voor Brazilië: dit land is afhankelijk en kan onmogelijk onafhankelijk worden; daarvoor zijn ze te ver gebonden. Om dat in stand te houden zal zij

moeten blijven onderdrukken, wat tevens de innerlijke tegenstellingen tot een opstand zal doen keren. Feit is dat we de mooie beelden van verbetering uit ons hoofd mogen zetten, want dat is in dat systeem onmogelijk. Ik herhaal het: op langere termijn zal enkel een verandering van het machts-systeem een oplossing brengen. ■

germaantje

vervolg van blz. 7

nieuwe of ongewone woorden voor. Enkele voorbeelden zijn "amerikanisme" (een andere naam voor de "Joodsche wereldheerschappij") en "arising" (het overgaan van joodse eigendom in germaanse handen). Daarnaast lijkt ons "asfalt" één der interessantste trefwoorden. De kultus van "Blut en Boden" (dus van de verbondenheid van het volk met de bodem) vond in "asfalt" zijn tegenhanger. Asfalt is toch het kunstmatige dek dat mens en bodem scheidt. Zo heten joodse kranten "asfaltorganen" en betekent "Asphaltblume" Berlijnse hoer. Interessant is tenslotte ook de typische ledentalretoriek waaraan o.s. Mussert (leider NSB) zich bezondigde: toen het aantal NSB-ers net 1.000 had overschreden, zei hij: "Wij zijn bezig aan het eerste tienduizendtal".

De kracht van dit werk ligt vooral in de geduldige ontleding van de fascistische ideologie. Aan de hand van honderden citaten - dat er herhalingen optreden binnen deze citaten is onvermijdelijk gezien de monotonie van de fascistische agitatie - komt van

Nieuwstadt tot duidelijke analyses over jodenvervolgning (die meer dan een vulgair racisme was), over het socialistisch masker van de nazi's, enz. Zijn bevindingen hier pogen samen te vatten, zou even belachelijk zijn als verkiezingspropaganda. Centraal staat alleszins dat het fascisme niet mag worden voorgesteld als een onverklaarbaar, ontredder menselijk gedrag. Hitler moet niet afgeschilderd worden, zoals telkens weer gebeurt, als "demon", "Mephisto" of "dier uit de afgrond", maar als de uitvoerder van maatregelen die erg functioneel waren binnen de staatsraison.

De gebruikelijke fascistische terminologie kan men dus niet als linguïstische verschijnselen zonder meer - d.w.z. zonder sociaal-ekonomisch verband - begrijpen. Wat spijtig is voor hen die beweren dat je op basis van taalgebruik alleen al kan bepalen wie links of rechts is. Het is overigens ook vrij moeilijk taalkundig te beoordelen wat verzwegen wordt. mark

Bijkomende motie van Kringraad i.v.m. de Zuid-Afrika-aktie

Dinsdag 26 oktober 11. werd de Kringraad in spoedzitting bijeen-geroepen om over de gebeurtenissen van donderdag 21 en vrijdag 22 oktober een standpunt in te nemen.

De Kringraad kon zich akkoord verklaren over een motie van 4 punten, waarvan de eerste drie woensdag 27/10 door de Financiële Commissie van de A.S.R. werden onderschreven.

Je kan deze eerste drie motiepunten als zodanig terugvinden in de Open brief van de A.S.R. aan de studenten.

Als vierde punt van de kringraadmotie werd op 26/10 al gevraagd het optreden van gewapende studenten te verwerpen.

Nochtans vond men die tekst te belangrijk om er slechts met de 12 aanwezige (van de 25) kringen over te stemmen. Dit werd dan ook uitgesteld en de alinea werd vervangen door een herinnering aan het besluit van de Akademische Raad van 8/12/75 (geen wapenmateriaal in universitaire lokalen).

Op de Financiële Commissie van 27/10 werd dit motiepunt door de aanwezige leden onduidelijk

en zwak gemotiveerd omschreven. Dit punt werd daarom niet opgenomen in de A.S.R.-motie, maar opnieuw naar de Kringraad verwezen met het verzoek dit punt nader te bespreken.

Dit gebeurde dan op de gewone Kringraad van vrijdag 29 oktober jl. De 20 aanwezige kringen aanvaardden het verzoek van de Financiële Commissie, en het gewapend optreden van studenten werd verworpen in een nieuwe motie, die met 3/4 meerderheid werd aanvaard.

Deze motie luidt als volgt: "Zoals de Kringraad protesteert tegen de aanwezigheid en het optreden van rijkswacht en van politie op de campus, zo protesteert zij ook tegen de aanwezigheid van gewapende studenten aldaar op donderdag 21/10/76."

Bewust werd de datum "21/10/76" vermeld, omdat de Kringraad kan aanvaarden dat op zekere ogenblikken aanwezigheid en optreden van gewapende studenten kan verantwoord zijn.

Op die bewuste donderdag was dit echter niet het geval, aldus de leden van de Kringraad. ■

akademische raad: enkel de somer

Maandagavond 8 november mochten onze studentenvertegenwoordigers voor de tweede maal dit jaar aan tafel gaan aanzitten

Onder de varia stak o.m. de motie van de Fin. Commissie van de Algemene Studentenraad en van de Kringraad m.b.t. de gebeurtenissen op donderdag 21/10 naar aanleiding van een debat rond Z.Afrika.

De A.Raad (vooral de Somer) ging daar nogal vlot en los over heen.

" Hij noemde de problematiek voorbijgestreefd en zei dat we ons protest in eerste instantie naar de politie en de rijkswacht zelf moesten richten "

Hij liet zich daarbij ook ontvallen dat hij in de toekomst steeds een beroep zou doen op de politie als er gewapende studenten zouden ageren. Ik vind dat ook spijtig, aldus de rector, doch het pluralisme moet gewaarborgd blijven aan onze universiteit.

Hij liet tevens doorschemeren dat hij tegen apartheid was , doch durfde niet zich daaromtrent op de Raad uit te spreken omdat hij vreesde dat sommi gen dit politiek zouden kunnen misbruiken. Wat de rechtsbescherming van de vreemde studenten aangaat, bestond deze volgens hem aan 'zijn' unief en zag hij niet in welke problemen er zich daarrond voordoen.

Waar we in de motie vroegen bij het oproepen van de politie vooraf de studentenvertegenwoordiging te raadplegen, ging de rector akkoord maar als we dan nog medebeslissingsrecht opeisten ... dat kon hij niet toelaten. Dit omdat de Acad. Overheid zelf in laatste in-

stantie haar verantwoordelijkheid wenst te dragen . (De kringraad-afgevaardigden in de Fin.Commissie van de A.S.R. waren trouwens deze mening ook toegedaan en stemden tegen het medebeslissingsrecht.)

Op het bijkomende motiepunt van de Kringraad (29/10) - dat je hogerop kunt lezen - werd door de rector niet ingegaan."

Dit alles werd in een snel tempo afgehandeld, waarbij de rector voortdurend het woord voerde en waarbij er weinig inbreng was van de overige leden van de Raad. Het resultaat was dus nogal pover, doch dat zal ons een zorg wezen !

Heel wat meer zorgen maken we ons over de manier van werken van de Academische Raad.

Rector De Somer zit de Raad voor, laat de leden rustig hun mening zeggen, luistert daar niet naar, geeft dan zijn eigen mening en dan is de kous vaak af.

Wiens mening (beslissing) komt er dan achteraf in het verslag ? ... Wij bezitten 4 stemmen als studenten en te samen met het W.P. (ook 4 stemmen) maakt dat 8 van de ongeveer 25 stemmen uit ... of nog niet 1/3 . We hebben dus niets in de pap te brokken.

Nochtans kunnen we ons vrij goed inbeelden dat ook de decanen niet erg gelukkig zijn met de huidige manier van vergaderen van de Raad.

We denken er aan een tekst uit te werken waarin we onze grieven en voorstellen weergeven, op de volgende Raad te laten bespreken. En dan maar afwachten ! ■

un homme et une femme

Claude Lelouch is een cineast die voortkomt uit de Franse "Nouvelle Vague" (1955-1963), een filmstijl die het leven direkt wil vatten; zonder franjes of bijkomstigheden; de camera is enkel een objectief registratie-middel van de werkelijkheid (de 'camera-oeil').

Vanuit deze stijl werd *Un Homme et une Femme* gemaakt, maar dan met een perfectie, die uit een jarenlange ervaring is gegroeid. Het onderwerp van de film is zeer eenvoudig: het ontstaan en de groei van een liefde tussen een man en een vrouw, die beiden eer-

parallele achtergrond hebben: beiden verloren hun echtgeno(o)t(e), en hun kinderen zitten op dezelfde school.

Via spel (Anouk Aimée en Jean-Louis Trintignant), camerawerk, klank en kleur wordt de uiterlijke en innerlijke toenadering van de twee personen in beeld gebracht

De film kreeg in '66 de Gouden Palm op het Festival van Cannes, en bracht Lelouch internationale erkenning.

Zo je niets van de film afweet, dan zal het musicale leitmotiv van Francis Lai (komponist van bijna alle Lelouch-films) je ongetwijfeld bekend voorkomen. ■